T004 A HÀM IV 146-Kinh Tượng Tích Dụ-Phẩm Phạm Chí

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

146. KINH TÖÔÏNG TÍCH DUÏ1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng laâm, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø dò hoïc Ti-loâ2 vaøo luùc saùng sôùm ra khoûi nöôùc Xaù-veä, ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu laøm leã roài ngoài xuoáng moät beân. Phaät thuyeát phaùp cho oâng nghe, khuyeán phaùt khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû. Sau khi baèng voâ löôïng phöông tieän thuyeát phaùp, khuyeán phaùt khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû xong roài Phaät ngoài im laëng. Dò hoïc Ti-loâ sau khi ñöôïc Phaät thuyeát phaùp, khuyeán phaùt khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû xong, rôøi choã ngoài ñöùng daäy, cuùi ñaàu leã chaân Phaät, ñi quanh ba voøng roài lui veà. Baáy giôø, Phaïm chí Sanh Vaên3 ngoài treân coã xe traéng raát ñeïp, cuøng vôùi naêm traêm ñeä töû, vaøo luùc saùng sôùm, khi ra khoûi Xaù-veä, ñi ñeán moät khu röøng ñeå daïy ñeä töû tuïng ñoïc kinh thô. Phaïm chí Sanh Vaên töø xa troâng thaáy dò hoïc Ti-loâ ñi ñeán, beøn hoûi: “Naøy Baø-ta4, môùi saùng sôùm ñaõ töø ñaâu veà vaäy?” Dò hoïc Ti-loâ ñaùp: “Naøy Phaïm chí, toâi ñi thaêm Ñöùc Theá Toân, leã söï, cuùng döôøng roài veà ñaây.” Phaïm chí Sanh Vaên hoûi: “Coù bieát Sa-moân Cuø-ñaøm ôû nôi troáng vaéng yeân tónh hoïc trí tueä chaêng5?” Dò hoïc Ti-loâ ñaùp: “Phaïm chí, haïng ngöôøi naøo maø coù theå bieát Theá Toân ôû nôi troáng vaéng yeân tónh hoïc trí tueä? Naøy Phaïm chí, neáu bieát Theá Toân ôû nôi troáng vaéng yeân tónh, hoïc trí tueä thì cuõng phaûi baèng Theá Toân. Nhöng, naøy Phaïm chí, kinh thô maø toâi ñoïc coù boán cuù nghóa6 vaø do boán cuù nghóa naøy maø toâi nhaát ñònh tin töôûng Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc noùi bôûi Theá Toân laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng. “Naøy Phaïm chí, cuõng nhö thôï saên voi raønh ngheà, ñi raûo trong moät khu röøng, ôû giöõa röøng caây nhìn thaáy daáu chaân voi to lôùn, thaáy roài thì nhaát ñònh tin töôûng con voi naøy phaûi laø raát lôùn môùi coù daáu chaân nhö vaäy. Naøy Phaïm chí, toâi cuõng nhö vaäy. Trong kinh thô maø toâi ñoïc coù boán cuù nghóa, do boán cuù nghóa naøy maø toâi nhaát ñònh tin raèng Theá Toân laø Nhö Lai,

1. Töông ñöông Paøli M.27 Cuøôa-hatthìpadoma-sutta, ví duï veà daáu chaân voi. 2. Ti-loâ dò hoïc Paøli: Pilotika-paribbaøjaka, moät du só treû, thuoäc boä toäc Vacchaøyma. 3. Sanh Vaên Jaøòussonì, caùc kinh tieáp theo sau. OÂng ñöôïc keå trong soá nhöõng Baø-la-moân loãi laïc ñöông thôøi Phaät. OÂng thöôøng ôû taïi Xaù-veä vaø thöôøng ñeán gaëp Phaät ñeå thaûo luaän. Aíguttara ghi cheùp nhieàu nhaát caùc cuoäc ñoái thoaïi naøy. 4. Baø-ta Paøli: Vacchaøyana, xem chuù thích (2) ôû treân. 5. Trong baûn Paøli: taö kiö maóóati (...) samaòanassa Gotamasasa paóóaøveyyattiyaö, paòñito..., oâng coù nghó raèng Sa-moân Cuø-ñaøm coù trí tueä ñaëc saéc,..., laø ngöôøi thoâng baùc chaêng? 6. Töù cuù nghóa Paøli: Samaòne Gotame cattaøri padaøni, boán daáu chaân nôi Sa-moân Gatama. Trong Paøli, pada, coù nghóa daáu chaân, cuõng coù nghóa laø caâu vaên.

Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc noùi bôûi Theá Toân laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû cuûa Nhö Lai kheùo thuù höôùng. “Boán cuù nghóa aáy laø theá naøo? “Naøy Phaïm chí, caùc luaän só Saùt-lôïi coù trí tueä, hoïc roäng, quyeát ñònh7, coù theå khuaát phuïc ngöôøi ñôøi, khoâng thöù gì laø khoâng bieát, roài ñem nhöõng ñieàu ñöôïc thaáy maø taïo taùc vaên chöông, löu haønh trong theá gian. Hoï nghó nhö vaày, ‘Ta ñeán choã Sa-moân Cuø-ñaøm hoûi söï vieäc nhö vaày, neáu traû lôøi ñöôïc, ta laïi hoûi nöõa. Neáu khoâng traû lôøi ñöôïc, ta khuaát phuïc roài boû ñi’. Hoï nghe Theá Toân ñang truù taïi moät thoân aáp naøo ñoù, beøn tìm ñeán. Sau khi gaëp Theá Toân, hoûi coøn khoâng daùm, haù laïi noùi ñeán söï khuaát phuïc. Naøy Phaïm chí, kinh thö maø toâi ñaõ ñoïc duøng ñöôïc cho cuù nghóa thöù nhaát naøy. Nhaân yù nghóa naøy, toâi nhaát ñònh tin raèng Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc noùi bôûi Theá Toân laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû cuûa Nhö Lai kheùo thuù höôùng. “Cuõng vaäy, nhöõng Phaïm chí coù trí tueä, nhöõng Cö só coù trí tueä, nhöõng luaän só Sa-moân coù trí tueä, ña vaên, quyeát ñònh, coù khaû naêng khuaát phuïc ngöôøi ñôøi, khoâng ñieàu gì laø khoâng bieát, roài ñem nhöõng ñieàu ñöôïc thaáy taïo taùc vaên chöông löu haønh theá gian. Hoï nghó nhö vaày, ‘Ta ñeán choã Sa-moân Cuø-ñaøm hoûi söï vieäc nhö vaày, neáu traû lôøi ñöôïc, ta laïi hoûi nöõa. Neáu khoâng traû lôøi ñöôïc, ta khuaát phuïc roài boû ñi’. Hoï nghe Theá Toân ñang truù taïi moät thoân aáp naøo ñoù, beøn tìm ñeán. Sau khi gaëp Theá Toân, hoûi coøn khoâng daùm, haù laïi noùi ñeán söï khuaát phuïc. Naøy Phaïm chí, kinh thö maø toâi ñaõ ñoïc duøng ñöôïc cho cuù nghóa thöù tö naøy. Nhaân yù nghóa naøy, toâi nhaát ñònh tin raèng Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc noùi bôûi Theá Toân laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû cuûa Nhö Lai kheùo thuù höôùng. “Naøy Phaïm chí, kinh thô maø toâi ñöôïc ñoïc coù boán cuù nghóa naøy. Toâi do boán cuù nghóa naøy maø nhaát ñònh tin töôûng raèng Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc Theá Toân noùi laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng.” Phaïm chí Sanh Vaên noùi raèng: “Naøy Baø-ta, oâng thaät heát söùc cuùng döôøng Sa-moân Cuø-ñaøm. Do sôû nhaân, sôû duyeân naøy maø hoan hyû phuïng haønh. Dò hoïc Ti-loâ ñaùp: “Naøy Phaïm chí, thaät vaäy, thaät vaäy, toâi heát söùc cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân aáy vaø cuõng heát söùc taùn thaùn. Taát caû theá gian cuõng neân cuùng döôøng.” Luùc baáy giôø Phaïm chí Sanh Vaên treân xe böôùc xuoáng, quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaép tay höôùng veà röøng Thaéng, vöôøn Caáp coâ ñoäc ba laàn laøm leã: “Nam moâ Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc.” Ba laàn nhö vaäy xong, trôû leân coã xe traéng raát ñeïp, ñi ñeán röøng Thaéng, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Ñeán choã xe coù theå ñi ñöôïc, roài xuoáng xe ñi boä, tieán veà choã Phaät, chaøo hoûi xong ngoài xuoáng moät beân, ñem caâu chuyeän maø Phaïm chí Sanh Vaên vöøa thaûo luaän vôùi dò hoïc Ti-loâ, keå laïi heát cho Phaät nghe. Theá Toân nghe xong, noùi raèng: “Naøy Phaïm chí, dò hoïc Ti-loâ noùi thí duï veà daáu chaân voi chöa ñöôïc hoaøn haûo, chöa ñöôïc troïn veïn. Thí duï veà daáu chaân voi maø ñöôïc noùi moät caùch hoaøn haûo, troïn veïn ñeå Ta noùi cho oâng nghe. Haõy kheùo nghe kyõ. “Naøy Phaïm

chí, cuõng nhö thôi saên voi raønh ngheà, ñi vaøo trong moät khu röøng, ôû giöõa

7. Haùn: quyeát ñònh baûn Paøli: nipuòe: tinh teá.

ñaùm caây röøng, nhìn thaáy daáu chaân voi to lôùn. Thaáy roài, coù theå tin raèng con voi kia phaûi heát söùc to lôùn môùi coù daáu chaân nhö vaäy. “Naøy Phaïm chí, thôi saên voi raønh ngheà aáy, hoaëc giaû khoâng tin8, vì raèng trong khu röøng aáy coù moät loaïi voi caùi ñöôïc goïi laø Gia-leâ-naäu9, thaân theå raát cao lôùn, noù coù daáu chaân naøy. Roài thôi saên tìm theo daáu chaân. Laïi thaáy daáu chaân voi raát lôùn. Thaáy roài coù theå tin raèng con voi naøy heát söùc to lôùn môùi coù daáu chaân nhö vaäy. “Naøy Phaïm chí, thôi saên raønh ngheà aáy, hoaëc giaû vaãn khoâng tin, vì raèng trong khu röøng aáy laïi coøn coù loaïi voi caùi ñöôïc goïi laø Gia-la-leâ10, thaân theå raát cao lôùn, noù coù daáu chaân naøy. Roài thôi saên tìm theo daáu chaân naøy, laïi thaáy daáu chaân voi to lôùn. Thaáy roài, coù theå tin raèng con voi naøy phaûi heát söùc to lôùn môùi coù daáu chaân nhö vaäy. “Naøy Phaïm chí, thôi saên raønh ngheà aáy, hoaëc giaû vaãn khoâng tin, vì raèng trong röøng naøy coøn coù loaïi voi caùi ñöôïc goïi laø Baø-hoøa-naäu11, thaân theå raát cao lôùn, noù coù daáu chaân naøy. Beøn ñi tìm daáu chaân naøy. Laïi thaáy daáu chaân voi to lôùn. Thaáy roài coù theå tin raèng con voi naøy phaûi heát söùc to lôùn môùi coù daáu chaân naøy. Thôi saên sau khi tìm theo daáu chaân, thaáy daáu chaân voi raát lôùn. Daáu chaân voi raát lôùn, vuoâng vöùc, raát daøi, raát roäng, toaøn theå chu vi baøn chaân luùn saâu xuoáng ñaát, vaø thaáy con voi aáy hoaëc ñi lui, hoaëc ñi tôùi, hoaëc döøng laïi, hoaëc chaïy, hoaëc ñöùng, hoaëc naèm. Thaáy con voi aáy roài beøn nghó ‘Neáu coù daáu chaân lôùn aáy taát phaûi con voi lôn naøy’. “Naøy Phaïm chí, cuõng vaäy, neáu trong ñôøi xuaát hieän Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh Töïu, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät Chuùng Höïu; vò aáy ñoái vôùi theá gian naøy, goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi ñeán ngöôøi, maø töï tri, töï giaùc, töï taùc chöùng, thaønh töïu an truï, bieát nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Vò aáy thuyeát phaùp, sô thieän, trung thieän, haäu thieän, coù vaên, coù nghóa, troïn ñuû thanh tònh, hieån hieän phaïm haïnh, phaùp ñöôïc vò aáy thuyeát giaûng, hoaëc Cö só, hoaëc con nhaø Cö só, nghe xong ñöôïc tín taâm. Sau khi ôû trong Chaùnh phaùp luaät cuûa Nhö Lai maø ñöôïc tín taâm roài, beøn nghó raèng ‘Taïi gia chaät heïp, ñaày nhöõng nhoïc nhaèn buïi baëm. Ñôøi xuaát gia hoïc ñaïo roäng raõi bao la. Ta nay soáng taïi gia bò nhöõng phieàn lôùn khoùa chaët, khoâng ñöôïc troïn ñôøi tònh tu phaïm haïnh. Vaäy ta haõy töø boû nhöõng taøi vaät ít hay taøi vaät nhieàu, töø giaõ thaân thuoäc lôùn hay thaân thuoäc nhoû, caïo boû raâu toùc, khoaùc aùo ca-sa, chí tín lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình ñeå hoïc ñaïo’. “Ngöôøi aáy veà sau haõy töø boû nhöõng taøi vaät ít hay taøi vaät nhieàu, töø giaõ thaân thuoäc lôùn hay thaân thuoäc nhoû, caïo boû raâu toùc, khoaùc aùo ca-sa, chí tín lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình ñeå hoïc ñaïo. Vò aáy sau khi xuaát gia, töø giaõ thaân thuoäc, thoï yeáu phaùp Tyø-kheo, tu taäp caám giôùi, thuû hoä Tuøng giaûi thoaùt; laïi kheùo thu nhieáp caùc oai nghi, leã tieát, thaáy nhöõng loãi nhoû nhaët cuõng thöôøng ñem

loøng lo sôï, thoï trì hoïc giôùi. “Ngöôøi aáy lìa boû saùt sanh, ñoaïn töø saùt sanh, deïp boû dao gaäy, coù taøm, coù quyù, coù taâm töø bi, laøm lôïi ích cho taát caû, cho ñeán coân truøng. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï saùt sanh, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn töø söï laáy cuûa khoâng cho, chæ laáy cuûa ñöôïc cho, vui trong söï laáy cuûa ñöôïc cho, thöôøng öa boá thí, hoan hyû khoâng keo kieát, khoâng

8.

Khoâng tin laø voi lôùn nhaát. Seõ coøn coù con lôùn hôn nöõa.

9.

Gia-leâ-naäu Paøli: Kaòerukaø, teân moät loaïi voi caùi.

10.

Gia-la-leâ Paøli: Kaôaørikaø, cuõng teân moät loaïi voi caùi.

11.

Baø-hoøa-naäu Paøli: Vaømanikaø, loaïi voi caùi raát lôùn vaø luøn.

troâng chôø baùo ñaùp. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï laáy cuûa khoâng cho, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa phi phaïm haïnh, ñoaïn töø phi phaïm haïnh, sieâng tu phaïm haïnh, tinh caàn dieäu haïnh thanh tònh voâ ueá, ly duïc, ñoaïn daâm. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï phi phaïm haïnh taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa noùi laùo, ñoaïn töø noùi laùo, noùi lôøi chaéc thaät, an truï treân söï thaät khoâng di ñoäng, noùi taát caû nhöõng lôøi ñeàu ñaùng tin, khoâng löøa gaït theá gian. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï noùi laùo, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn töø noùi hai löôõi, soáng khoâng hai löôõi, khoâng phaù hoaïi ngöôøi khaùc. Khoâng nghe ngöôøi naøy noùi laïi ngöôøi kia ñeå phaù hoaïi ngöôøi naøy. Khoâng nghe töø ngöôøi kia noùi laïi ngöôøi naøy ñeå phaù hoaïi ngöôøi kia. Chia reõ thì laøm cho hoøa hôïp, ñaõ hoøa hôïp thì laøm cho hoan hyû. Khoâng keát beø ñaûng, khoâng vui theo beø ñaûng, khoâng ca ngôïi vieäc keát beø ñaûng. Ngöôøi aáy ñoái vôùi hai löôõi, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa lôøi noùi coäc caèn, ñoaïn töø noùi coäc caèn. Neáu coù lôøi noùi naøo maø lôøi leõ thoâ loã, tieáng döõ choùi tai, moïi ngöôøi khoâng vui, moïi ngöôøi khoâng thích, khieán ngöôøi khaùc khoå naõo, khieán khoâng ñöôïc ñònh, ñoaïn töø nhöõng lôøi nhö vaäy. Neáu coù nhöõng lôøi naøo maø oân hoøa, meàm moûng, nghe loït tai, thaám vaøo loøng, ñaùng öa, ñaùng thích, khieán ngöôøi khaùc an oån, lôøi tieáng roõ raøng ñaày ñuû, khoâng khieán ngöôøi sôï, khieán ngöôøi ñöôïc ñònh. Noùi nhöõng lôøi nhö vaäy. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï noùi coäc caèn, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa noùi theâu deät, ñoaïn töø noùi theâu deät; noùi ñuùng thôøi, noùi ñuùng söï thaät, noùi ñuùng phaùp, noùi ñuùng nghóa, noùi tòch tònh, noùi söï öa thích tòch tònh, hôïp söï vieäc, hôïp thôøi cô, kheùo khuyeán giaùo, kheùo khieån traùch. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï noùi theâu deät, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa vieäc buoân baùn, deïp boû caân ñong vaø ñaáu hoäc; cuõng khoâng nhaän haøng hoùa, khoâng buoäc troùi ngöôøi, khoâng mong ñong löøa, caân thieáu, khoâng vì lôïi nhoû maø xaâm haïi, gaït gaãm ngöôøi. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï buoân baùn, taâm ñaõ tònh töø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän ñaøn baø goùa, ñoàng nöõ, ñoaïn

tröø söï thaâu nhaän ñaøn baø goùa, ñoàng nöõ. Ñoái vôùi söï thaâu nhaän ñaøn baø goùa, ñoàng nöõ, ngöôøi aáy taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän noâ tyø, ñoaïn tröø söï thaâu nhaän noâ tyø. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï thaâu nhaän noâ tyø, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän voi, ngöïa, boø, deâ, ñoaïn tröø söï thaâu nhaän voi, ngöïa, boø, deâ. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï thaâu nhaän voi, ngöïa, boø, deâ, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän gaø, heo, ñoaïn tröø söï thaâu gaø, heo. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï thaâu nhaän gaø, heo, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän ruoäng vöôøn, quaùn xaù, ñoaïn tröø söï thaâu nhaän ruoäng vöôøn, quaùn xaù. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï thaâu nhaän ruoäng vöôøn, quaùn xaù, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän luùa, thoùc, ñaäu soáng, ñoaïn tröø söï thaâu nhaän luùa, thoùc, ñaäu soáng. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï thaâu nhaän luùa, thoùc, ñaäu soáng, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa röôïu, ñoaïn tröø röôïu. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï uoáng röôïu, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa giöôøng cao roäng lôùn, ñoaïn tröø giöôøng cao roäng lôùn. Ngöôøi aáy ñoái vôùi giöôøng cao roäng lôùn, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa traøng hoa, anh laïc, höông boät, phaán saùp; ñoaïn tröø traøng hoa, anh laïc, höông boät, phaán saùp. Ngöôøi aáy ñoái vôùi traøng hoa, anh laïc, höông boät, phaán saùp, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa ca, vuõ, xöôùng, kyõ vaø ñi ñeán xem nghe; ñoaïn tröø ca, vuõ, xöôùng, kyõ vaø ñi ñeán xem nghe. Ngöôøi aáy ñoái vôùi ca, vuõ, xöôùng, kyõ vaø ñi ñeán xem nghe, taâm ñaõ tònh tröø.

“Ngöôøi aáy xa lìa söï thaâu nhaän tieàn baïc, ñoaïn tröø söï thaâu nhaän tieàn baïc. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï thaâu nhaän tieàn baïc, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy xa lìa söï aên quaù ngoï, ñoaïn tröø söï aên quaù ngoï. Ngöôøi aáy ñoái vôùi söï aên quaù ngoï, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy sau khi thaønh töïu Thaùnh giôùi tuï naøy roài, laïi soáng heát söùc tri tuùc, aùo chæ coát che thaân, aên chæ coát nuoâi thaân, du haønh ñeán ñaâu ñeàu mang theo y baùt, ñi khoâng luyeán tieác, cuõng nhö con nhaïn mang theo ñoâi caùnh bay lieäng trong khoâng. “Ngöôøi aáy sau khi thaønh töïu Thaùnh giôùi tuï naøy vaø heát söùc tri tuùc roài, laïi thuû hoä caùc caên, thöôøng nieäm söï kheùp kín, nieäm töôûng muoán minh ñaït, thuû hoä nieäm taâm maø ñöôïc thaønh töïu, haèng muoán khôûi yù. Khi maét thaáy saéc, khoâng chaáp thuû saéc töôùng, khoâng ñaém saéc vò; vì söï phaãn traùnh12 maø thuû hoä caên con maét, trong taâm khoâng sanh tham lam, öu naõo, aùc baát thieän phaùp, vì thuù höôùng ñeán kia13, neân thuû hoä caên con maét. Cuõng vaäy, tai, muõi, löôõi, thaân, khi yù bieát phaùp khoâng chaáp thuû phaùp töôùng, khoâng ñaém phaùp vò; vì söï phaãn traùnh maø thuû hoä yù caên, trong taâm khoâng sanh tham lam, öu naõo, aùc baát thieän phaùp, vì thuù höôùng ñeán kia, neân thuû hoä yù caên. “Ngöôøi aáy sau khi thaønh töïu Thaùnh giôùi tuï naøy vaø heát söùc tri tuùc, thuû hoä caùc caên roài, laïi bieát roõ chaân chaùnh söï ra vaøo, kheùo quaùn saùt phaân bieät söï co, duoãi, cuùi, ngöôùc, nghi dung chöõng chaïc, kheùo ñaép Taêng-giaø-leâ vaø mang caùc y baùt; ñi, ñöùng, naèm, ngoài, nguû, nghæ, noùi naêng thaûy ñeàu bieát roõ chaân chaùnh. “Ngöôøi aáy sau khi thaønh töïu Thaùnh giôùi tuï naøy vaø heát söùc tri tuùc, thuû hoä caùc caên, bieát roõ chaân chaùnh söï ra vaøo roài laïi soáng coâ ñoäc taïi nôi xa

vaéng, ôû trong röøng vaéng, trong röøng saâu, döôùi goác caây, nhöõng nôi troáng vaéng yeân tónh, söôøn non, ñoäng ñaù, ñaát troáng, luøm caây, hoaëc ñeán trong röøng, hoaëc giöõa baõi tha ma. Ngöôøi aáy sau khi ôû trong röøng vaéng, hoaëc ñeán goác caây, nhöõng choã khoâng nhaøn yeân tónh, traûi ni-sö-ñaøn, ngoài xeáp kieát giaø, chaùnh thaân chaùnh nguyeän, höôùng nieäm noäi taâm14, ñoaïn tröø taâm tham lam, khoâng coù naõo haïi, thaáy taøi vaät vaø caùc nhu duïng sinh soáng cuûa ngöôøi khaùc maø khoâng khôûi taâm tham lam muoán khieán veà mình. Ngöôøi aáy ñoái vôùi tham lam, taâm ñöôïc tònh tröø. “Cuõng vaäy, ñoái vôùi saân nhueá, thuøy mieân, traïo hoái, ñoaïn tröø nghi hoaëc, ñoái vôùi caùc thieän phaùp khoâng coøn do döï. Vò aáy ñoái vôùi söï nghi hoaëc, taâm ñaõ tònh tröø. “Ngöôøi aáy ñoaïn tröø naêm trieàn caùi naøy, nhöõng thöù laøm taâm oâ ueá, tueä yeáu keùm, ly duïc, ly aùc baát thieän phaùp, coù giaùc coù quaùn, coù hyû laïc do ly duïc sanh, chöùng ñaéc Sô thieàn, thaønh töïu an truï. “Naøy Phaïm chí, ñoù goïi laø ñieàu ñöôïc Nhö Lai khuaát, ñöôïc Nhö Lai haønh, ñöôïc Nhö Lai phuïc, nhöng ngöôøi aáy khoâng cho ñaây laø cöùu caùnh ñeå noùi raèng ‘Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc Theá Toân noùi laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng’. “Roài ngöôøi aáy giaùc quaùn ñaõ döùt, noäi tónh, nhaát taâm, khoâng giaùc, khoâng quaùn, hyû laïc do ñònh sanh, chöùng ñaéc Nhò thieàn, thaønh töïu an truï. “Naøy Phaïm chí, ñoù goïi laø ñieàu ñöôïc Nhö Lai khuaát, ñöôïc Nhö Lai haønh, ñöôïc Nhö

12. Xem cht.5, kinh 144. 13. Xem cht.6, kinh 144. 14. Chaùnh thaân chaùnh nguyeän phaûn nieäm baát höôùng Paøli: ujuö kaøyaö paòidhaøya, parimukhaö satiö upaææhapetvaø, giöõ thaân ngay thaúng; döïng chaùnh nieäm ñeå tröôùc maët. Trong baûn Paøli, paòidhaøya, “ñaët ñeå” trong baûn Haùn hieåu laø paòidhaøna, “öôùc nguyeän”.

Lai phuïc, nhöng ngöôøi aáy khoâng cho ñaây laø cöùu caùnh ñeå noùi raèng ‘Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc Theá Toân noùi laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng’. “Roài ngöôøi aáy ly hyû duïc, xaû, voâ caàu, an truï nôi chaùnh nieäm, chaùnh trí, thaân caûm laïc thoï, ñieàu maø Thaùnh noùi laø Thaùnh sôû xaû nieäm laïc truï thaát, ñaït ñeán Tam thieàn, thaønh töïu an truï. “Naøy Phaïm chí, ñoù goïi laø ñieàu ñöôïc Nhö Lai khuaát, ñöôïc Nhö Lai haønh, ñöôïc Nhö Lai phuïc, nhöng ngöôøi aáy khoâng cho ñaây laø cöùu caùnh ñeå noùi raèng ‘Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc Theá Toân noùi laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng’. “Roài ngöôøi aáy laïc dieät, khoå dieät, öu hyû voán cuõng ñaõ dieät, khoâng laïc, khoâng khoå, xaû nieäm thanh tònh, ñaït ñeán Töù thieàn, thaønh töïu an truï. “Naøy Phaïm chí, ñoù goïi laø ñieàu ñöôïc Nhö Lai khuaát, ñöôïc Nhö Lai haønh, ñöôïc Nhö Lai phuïc, nhöng ngöôøi aáy khoâng cho ñaây laø cöùu caùnh ñeå noùi raèng ‘Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc Theá Toân noùi laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng’. “Ngöôøi aáy sau khi ñaït ñeán tònh taâm nhö vaäy, thanh tònh, khoâng ueá, khoâng phieàn, nhu nhuyeán, an truï vöõng vaøng, ñaït ñöôïc baát

ñoäng taâm, thuù höôùng ñeán söï taùc chöùng laäu taän trí thoâng. Ngöôøi aáy bieát nhö thaät ñaây laø Khoå, bieát nhö thaät ñaây laø Khoå taäp, ñaây laø Khoå dieät, ñaây laø Khoå dieät ñaïo, bieát nhö thaät ñaây laø laäu, bieát nhö thaät ñaây laø laäu taän, ñaây laø laäu dieät, ñaây laø laäu dieät ñaïo. “Ngöôøi aáy bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, taâm giaûi thoaùt duïc laäu, taâm giaûi thoaùt höõu laäu, voâ minh laäu. Giaûi thoaùt roài thì bieát mình ñaõ giaûi thoaùt, bieát nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. “Naøy Phaïm chí, ñoù goïi laø ñieàu ñöôïc Nhö Lai khuaát, ñöôïc Nhö Lai haønh, ñöôïc Nhö Lai phuïc, Ngöôøi aáy laáy ñaây laøm cöùu caùnh ñeå noùi raèng ‘Theá Toân laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, phaùp ñöôïc Theá Toân noùi laø toaøn thieän, Thaùnh chuùng ñeä töû Nhö Lai kheùo thuù höôùng’. “Naøy Phaïm chí, yù oâng nghó sao? Thí duï veà daáu chaân voi nhö vaäy laø kheùo trình baøy ñöôïc troïn veïn chaêng?” Phaïm chí Sanh Vaên baïch raèng: “Baïch Theá Toân, con ñaõ hieåu. Baïch Thieän Theä, con ñaõ roõ. Baïch Theá Toân, con nay töï quy y Phaät, Phaùp vaø chuùng Tyø-kheo Taêng. Cuùi mong Theá Toân nhaän con laøm Öu-baø-taéc, keå töø hoâm nay töï quy y cho ñeán maïng taän15.” Phaät thuyeát nhö vaäy. Phaïm chí Sanh Vaên vaø Dò hoïc Ti-loâ sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

15. Ñoái chieáu kinh soá 149 ôû sau.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.